

BASSEGODA, Bonaventura; DOMÈNECH, Ignasi (ed.). *Antics i nous col·leccionistes. Materials per a la història del patrimoni artístic de Catalunya.* Barcelona-Bellaterra-Girona-Tarragona-Lleida: Publicacions de la Universitat de Barcelona-Universitat Autònoma de Barcelona-Universitat de Girona-Universitat Rovira i Virgili-Universitat de Lleida-Universitat Politècnica de Catalunya-Museu Nacional d'Art-Ajuntament de Barcelona, 2015. *Memoria Artium*, 19. 197 pàgs., ils. [17 x 24].

Conjunt de treballs presentats a la III Jornada “Mercat de l’art, Col·leccionisme i Museus” (Palau Maricel de Sitges, 2014), que recullen aspectes del col·leccionisme relacionats amb la formació de col·leccions -bàsicament catalanes- i diferents maneres d’entendre el col·leccionisme.

En primer lloc trobem l’estudi de Pere CAPELLÀ SIMÓ sobre el col·leccionisme de joguines –sobretot de nines- iniciat per Lola Anglada i Sarriera (1892-1984), que avui es troba al Museu Romàntic Can Llopis de Sitges. La escriptora i il·lustradora va arribar a recollir unes 348 nines i 42 joguines. L’afició va començar durant la seva estada a París a principis del s. XX, un moment en el qual va sorgir una historiografia sobre les joguines. S’exposa el desenvolupament d’aquest tipus de col·leccionisme a França; es refereix a l’exposició de joguines antigües de 1954 organitzada per la Junta Directiva d’Amics dels Museus i a les col·leccions de joguines com la del Museu Frederic Marès de Barcelona.

Maria de los Santos GARCÍA FELGUERA tracta sobre col·leccions fotogràfiques catalanes, entre les quals cal esmentar: la dels Benet de Santes Creus, la de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, la d’Enric Monserdà i Vidal, la d’Eduard Toda i Guell i la de Carles Duran. Cadascuna és diferent, ja que el perfil i interessos de les persones o institucions que recullen les imatges condicionen la col·lecció. N’hi ha d’altres com la de l’Arxiu fotogràfic de Barcelona o la del Centre Excursionista de Catalunya. L’autora repasa la història d’algunes d’aquestes col·leccions i comenta les inquietuds de les persones que les feien.

Rosa M. CREIXELL CABEZA es refereix a la col·lecció Mascort de Torroella de Montgrí, i té en compte els seus orígens i les peces més significatives. Mascort sempre es va preocupar d’estudiar les peces que comprava, d’inventariar-les i catalogar-les. En l’actualitat la Fundació Mascort porta a terme una àmplia activitat cultural que és descrita a l’article.

Jaume MASSÓ CARBALLIDO se centra en els anys 1760-1813 a Tarragona, i comenta els principals col·leccionistes d’antigüitats i ruïnes: la de Ramon Foguet es basa en inscripcions llatines, la de González de Posada està relacionada amb material arqueològic del segle XIX. Destaca també el període Il·lustrat i l’obra *La España Sagrada* referida a Tarragona i les seves antigüitats, que va ser escrita per Henrique Flórez de Setién y de Huidobro.

Francesc MIRALPEIX i Gabriel ALCALDE analitzen la biblioteca i museu del prevere Pere Valls i Vila a Olot. Aquest representant va aconseguir una col·lecció heterogenia d'objectes i obres d'art: llibres, ferros, estampes, monedes, robes, ventalls, naips, etc..., que llegà al Seminari Diocesà de Girona (1926). Exposa la seva biografia i característiques de la col·lecció, que si bé en un primer moment volia deixar en ubicacions diferents (Escola de Belles Arts d'Olot, Escola dels Pares Escolapis d'Olot) va acabar a Girona.

Nadia HERNÁNDEZ HENCHE analitza les cent obres creades el 1972 en homenatge a Picasso i exposades a Vallauris. Les peces varen ser reunides pel mateix col·leccionista i actualment són al vestíbul i restaurant de l'Hotel Mas de Torrent (Torrent, Empordà). Recorda els problemes que va tenir l'obra de Picasso durant el franquisme a Espanya i com es va realitzar la donació per la realització del Museu Picasso de Barcelona.

Finalment Mireia ROSICH esmenta els inicis de la col·lecció Victor Balaguer i el museu que hi ha a Vilanova i la Geltrú. La seva tenacitat li va permetre millorar la col·lecció privada i crear un museu amb fons procedent del Museu del Prado i de les desamortitzacions. Es comenten els aspectes i les obres que constitueixen la col·lecció, formada no solament pel dipòsit esmentat, sinó per donacions d'obres d'artistes. Balaguer més que un col·leccionista va ser un bon gestor.

Els treballs ens ajuden a apropar-nos a l'art català i exposen com es varen anar gestant importants col·leccions que han permès millorar el patrimoni català. Tots van acompanyats de bibliografia i notes.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Conjunto de trabajos presentados en la III Jornada “Mercat de l'art, Col·leccionisme i Museus” (Palau Maricel de Sitges, 2014), que recogen aspectos del coleccionismo relacionados con la formación de colecciones –básicamente catalanas- y diferentes maneras de entender esta práctica.

En primer lugar encontramos el estudio de Pere CAPELLÀ SIMÓ sobre el coleccionismo de juguetes –sobretudo de muñecas- iniciado por Lola Anglada i Sarriera (1892-1984), que hoy se encuentra en el Museu Romàntic Can Llopis de Sitges. La escritora e ilustradora llegó a recoger unas 348 muñecas y 42 juguetes. La afición empezó durante su estancia en París a principios del s. XX, un momento en el cual surgió una historiografía sobre los juguetes. Se expone el desarrollo de este tipo de

coleccionismo en Francia; se refiere a la exposición de juguetes antiguos de 1954 organizada por la Junta Directiva de Amics dels Museus y a las colecciones de juguetes, como la del Museu Frederic Marès de Barcelona.

María de los Santos GARCÍA FELGUERA trata sobre colecciones fotográficas catalanas, entre las cuales cabe mencionar: la de los Benet de Santes Creus, la de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, la d'Enric Monserdà i Vidal, la d'Eduard Toda i Guell y la de Carles Duran. Cada una es distinta, ya que el perfil e intereses de las personas o instituciones que recogen las imágenes condicionan la colección. Hay otras como el Arxiu Fotogràfic de Barcelona o la del Centre Excursionista de Catalunya. La autora repasa la historia de algunas colecciones i comenta las inquietudes de las personas que las hicieron.

Rosa M. CREIXELL CABEZA se refiere a la colección Mascort de Torroella de Montgrí, y tiene en cuenta sus orígenes y las piezas más significativas. Mascort siempre se preocupó de estudiar las piezas que compraba, de inventarlas y catalogarlas. En la actualidad la Fundació Mascort lleva a cabo una amplia actividad cultural que se describe en el artículo.

Jaume MASSÓ CARBALLIDO se centra en los años 1760-1813 en Tarragona, y comenta los principales coleccionistas de antigüedades y ruinas: la de Ramon Foguet se basa en inscripciones latinas, la de González de Posada está relacionada con material arqueológico del siglo XIX. Detaca también el periodo de la Ilustración y la obra *La España Sagrada* referida a Tarragona y sus antigüedades, que fue escrita por Henrique Flórez de Setién y de Huidobro.

Francesc MIRALPEIX y Gabriel ALCALDE analizan la biblioteca y museo del presbítero Pere Valls i Vila de Olot. Este representante consiguió una colección heterogénea de objetos y obras de arte: libros, hierros, estampas, monedas, telas, abanicos, naipes, etc..., que legó al Seminario Diocesano de Girona (1926). Expone su biografía y las características de la colección, que si bien en un primer momento quería dejar en ubicaciones diferentes (Escola de Belles Arts d'Olot, Escola dels Pares Escolapis d'Olot) acabó en Girona.

Nadia HERNÁNDEZ HENCHE analiza las cien obras creadas el 1972 en homenaje a Picasso y expuestas en Vallauris. Las piezas fueron reunidas por el mismo coleccionista y actualmente se encuentran en el vestíbulo y restaurante del Hotel Mas de Torrent (Torrent, Ampurdà). Recuerda los problemas que tuvo la obra de Picasso durante el franquismo en España y como se realizó la donación para la realización del Museu Picasso de Barcelona.

Finalmente Mireia ROSICH menciona los inicios de la colección Victor Balaguer y el museo que hay en Vilanova i la Geltrú. Su tenacidad le permitió mejorar la colección privada y crear un museo con fondos procedentes del Museo del Prado y de las desamortizaciones. Se comentan aspectos y las obras que constituyen la colección, formada no solamente por el depósito mencionado, sino por donaciones de obras de artistas. Balaguer más que un coleccionista fue un buen gestor.

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (maig 2016)

Los trabajos nos ayudan a aproximarnos al arte catalán, y exponen como se fueron gestando importantes colecciones de arte que han permitido mejorar el patrimonio catalán. Todos van acompañados de bibliografía y notas.

IHE
(Secretaria de la revista)